

Onnistunut työssäoppiminen

M.O.T. -hankkeen hyviä käytäntöjä

M.O.T. – monenlaisia oppijoita työpaikalla

- Mukana menossa:
 - Turun kaupungin sivistystoimiala, ammatillinen koulutus
 - Turun kristillinen opisto
 - Salon seudun koulutuskuntayhtymä
 - Lounais-Suomen ammattiopisto Novida
 - Rasion seudun koulutuskuntayhtymä
 - Peimarin koulutuskuntayhtymä
- 2014 – 2016, kevät levittämistyötä
- Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama

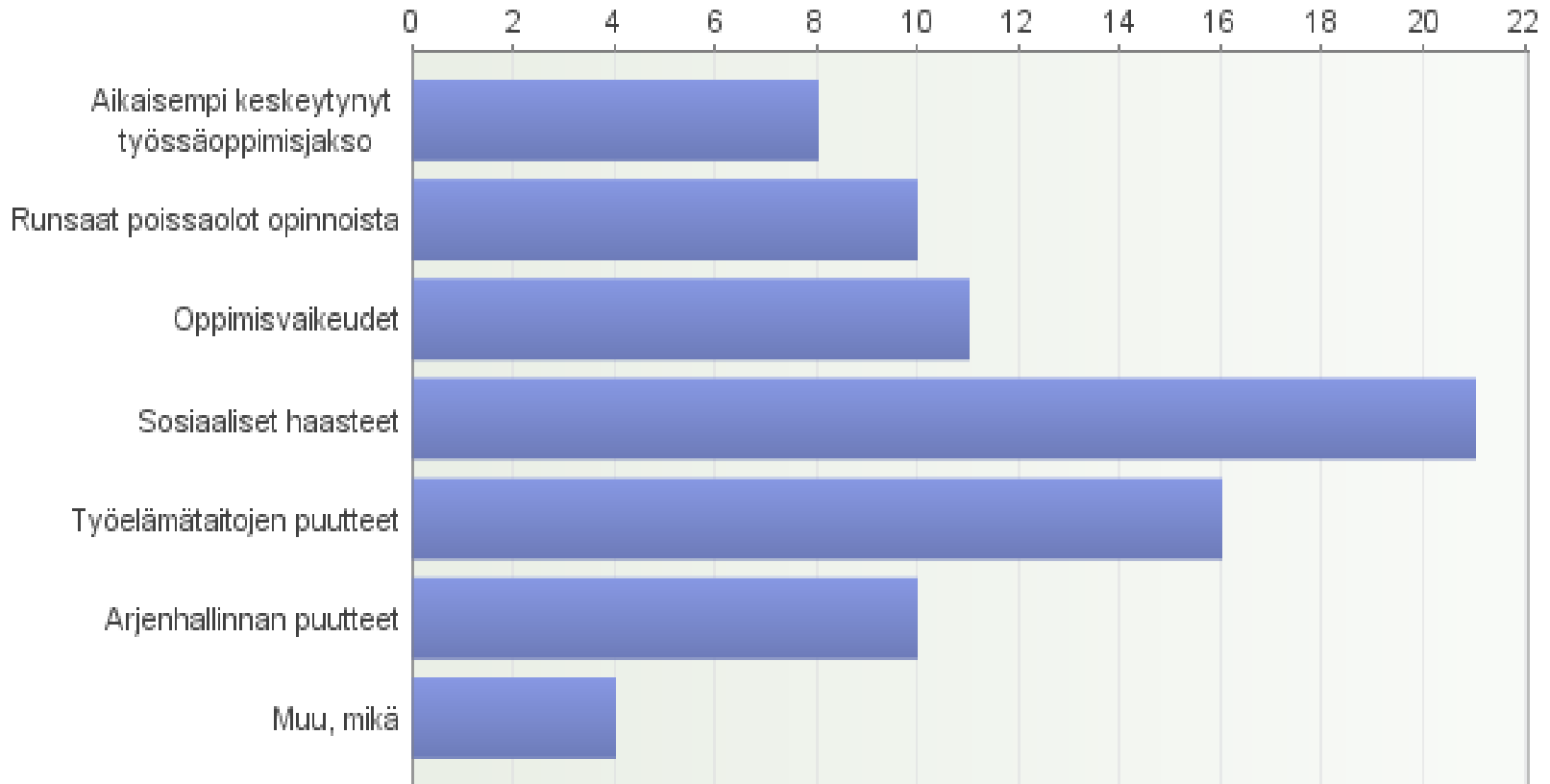
M.O.T. lukuina:

- **783** opiskelijaa osallistunut hankkeen toimintoihin
- Yksilöllistä työelämävalmennusta on saanut **177** opiskelijaa (TAI 134, Livia 43 opiskelijaa)
- **124** opetus- ja ohjaushenkilöstön edustajaa on työskennellyt hankkeen parissa
- **2** opiskelijaa siirtynyt oppisopimuskoulutukseen (BAO ja Raseko)
- **93** yritystä on ottanut opiskelijoita työelämäjaksoille (ei normaalia työssäoppimista)
- **72** opettajaa ollut työelämäjaksoilla
- **82** työanalyysiä tehty alueen yrityksissä

Miksi kehitetty

- Opintoja viedään yhä enemmän työpaikoille
- Erilaisia ohjaus- ja tukitoimia tarvitsevien nuorten määrä on jatkuvassa kasvussa
- Saatetaan opiskelijoiden työssäoppimisjakso onnistuneesti läpi → läpäisy paranee
- Löydetään tukea tarvitseville opiskelijoille soveltuva työssäoppimispaikka ja mahdollisesti työpaikka valmistumisen jälkeen

Kenelle?

Onnistunut työssäoppiminen?

Työelämävalmennus opiskelijan työssäoppimisjakson/työllistymisen tukena

Opettaja on alansa asiantuntija ja kokonaisvastuu opiskelijan työssäoppimisesta säilyy aina opettajalla. Työelämävalmennus on prosessimainen tukimuoto, jolla on alku ja loppu.

1. Valmennuksen alkaessa

- » Valmennukseen ohjautuminen, esim. opettajan, opon, kuraattorin, psykologin aloitteesta
- » Kolmikantainen aloituspalaveri riittävän ajoissa (ideaalitilanne n. kuukausi ennen TO-jakson alkua), jossa asetetaan tavoitteet ja tukimuodot
- » Lähettävän tahon kanssa sopimus toimintatavoista (mm. informointi) ja työnjaosta
- » Alkukartoitus: esim. työnhakutaidot, työelämätaidot, elämänhallintataidot

2. TO-paikan hankinta ja valmistautuminen

- » Opiskelijan aktiivointi ja valmennus työssäoppimisjaksoa varten
- » Soveltuvan työssäoppimispaikan etsintä ja hankinta yhdessä opiskelijan kanssa
- » Työelämätaitojen vahvistaminen
- » Tarvittaessa opiskelijan mukana haastattelu-tilanteessa tai tutustumassa TO-paikkaan ennen jakson alkua
- » Tarvittaessa työn räätälöinti esim. työanalyysin keinoin

3. TO-jakson aikainen tuki

- » Tarpeen/sopimuksen mukaan opiskelijan tukena työpaikalla ensimmäisenä työssäoppimispäivänä
- » Tukikäynnit TO-paikalla sovitusti/tarpeen mukaan
- » Työpaikan ja oppilaitoksen välinen linkki
- » Tuki tarvittaessa työpaikkaohjaajalle opiskelijan ohjaukseen liittyen
- » Työllistymismahdollisuuden ja siihen liittyvien tukien selvitys
- » Tarvittaessa tuki opiskelijalle myös kesken työssäoppimisjaksoa

4. Valmennuksen päättyessä

- » Osallistuminen tarvittaessa loppukeskusteluun työpaikalla
- » Tarvittaessa loppuraportin laatiminen valmennusjaksosta
- » Palautteen kerääminen: opiskelijalta, oppilaitoksen edustajalta sekä työpaikkaohjaajalta
- » Tarvittaessa siirtymävaiheen tukeminen (tuettu työllistyminen, työpajat, työkokeilu yms.)

Muut tarjottavat palvelut:

palveluohjaus, Vain työelämää -työssäoppimisen info, Valmistuvien infot, työanalyysi

Palautetta työelämävalmennuksesta

- **Opettaja:**

”Opiskelija sai henkilökohtaista ohjausta, josta oli paljon apua työssäoppimisen alussa. Opiskelijoille myös löydettiin todella sopivat työssäoppimispaikat.”

”Mielestäni nykypäivän haasteet, jotka ovat nuorilla, kaipaa jonkun muun, kuin opettajan ohjausta.”

- **Opiskelija:**

”Auttoi minua löytämään työssäoppimis-paikan ja auttoi vaikeina aikoina, tsemppas”

”Toimi välikätenä minun ja oppilaitoksen välissä kommunikaatioissa ja piti huolta, että kyseessä on minun etu. Mahdollisti valmistumiseni määräajassa.”

- **Työpaikkaohjaaja:**

”Koin tämän (työelämävalmennuksen) todella hyvänä asiana näin ohjaajan silmin. Oli helppo keskustella asioista ja jännittyneelle opiskelijalle oli kullan arvoinen tuki.”

Työkaluja

- Työssäoppiminen tutuksi -kurssi
- Työanalyysi
- Työohjekortit
- Huoneentaulut
- Mentorointimalli
- Mobiililaitteiden ja somen hyödyntäminen

Työssäoppiminen tutuksi -kurssi

- Ensimmäisen vuoden opiskelijoille/ensimmäiseen to-jaksoon valmistautuminen
- Perehdyttää jakson tavoitteisiin ja arviointiin
- Vahvistetaan työelämä- ja työnhakutaitoja
- Vapaasti valittava -kurssi

Työanalyysi

- Tavoitteena on edistää tukea tarvitsevien opiskelijoiden mahdollisuuksia suorittaa entistä suurempi osa opinnoistaan työelämässä.
- Kun opiskelijan tiedot, taidot ja asenteet sekä työn vaatimukset kohtaavat ja työssäoppiminen sujuu hyvin, lisääntyvät myös työllistymisen mahdollisuudet.

Miten työanalyysi tehdään?

- Oppilaitoksen edustaja/opiskelija haastattelee työelämän toimijaa tämän työpaikalla.
- Haastattelija kirjaa työanalyysilomakkeelle työpaikan työtehtävät, työvälineet, koneet ja laitteet sekä henkilöstön
- Työanalyysilomake on kummankin osapuolen allekirjoittama ja hyväksymä paperi, jota voidaan hyödyntää:
 - oppilaitoksessa työssäoppimispaikan haussa
 - työpaikalla esim. perehdyttämisessä ja työn suunnittelussa

Työohjekortit

- Tukevat opiskelijaa sovitun työn tai työvaiheen tekemisessä.
- Voivat olla:
 - kuvallisia tai kirjallisia,
 - näiden yhdistelmiä tai
 - sähköisessä muodossa (esim. video, tekstiviesti)
- Aina opiskelijan tuen tarpeen mukaan
- Voidaan tehdä työanalyysin pohjalta

Huoneentaulut

- opettajien työelämäjaksoilla kehitetty
- avaa tutkinnon osien tavoitteet ja selkeyttää tutkinnon rakennetta ja oppimistavoitteita
 - Opiskelijalle
 - Työpaikkaohjaajalle
- helpottaa opiskelijan itsearviointia, oppimisen arviointia ja näyttöön valmistautumista

Annosruokien valmistus 20 osp (pakollinen tutkinnon osa)

Vaadittava osaaminen

Ammatillinen perustutkintasonen osaaminen muodostuu seuraavista osaamisalueista:

Olen oppinut oppilaitoksessa

Olen oppinut työssäoppimispaikalla

**Opettajan/
Työpaikkaohjaajan huomiot**

pukeutuu työvuorossa tehtävän vaatimalla tavalla ja huolehtii ulkoisesta olemuksestaan

noudattaa työaikoja

aikatauluttaa päivittäiset työtehtävänsä

muuntaa ruokia asiakkaiden ja asiakasryhmien tarpeet huomioiden

valmistaa annos- ja tilausruokia sekä leivonnaisia

laittaa ruoka-annokset esille

Mentorointimalli

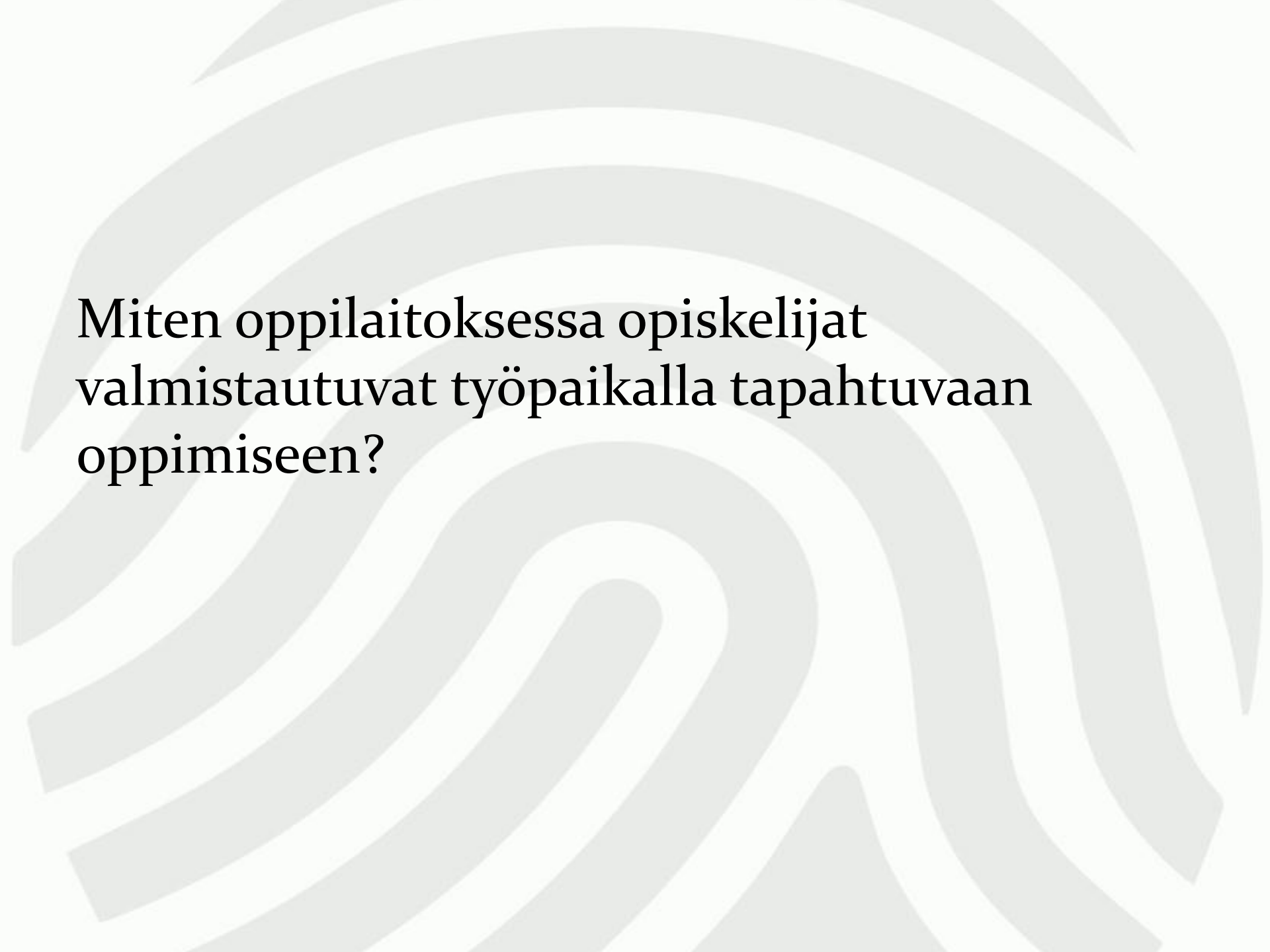
- Ammatillisten aineiden ja yhteisten opintojen opettaja käyvät yhdessä työpaikoilla ohjaamassa työssäoppijoita
- Ammatillinen opettaja toimii mentorina
- Tutustutaan ammattialaan ja työpaikkoihin
- Arvioidaan mahdollisuudet integroida yhteisiä aineita ammatillisiin opintoihin to-jakson aikana
- YTO-opettaja oppii työssäoppimisen ohjaamisen käytännöt

Mestariohjaaja itsearviointitesti

Työpaikalla tapahtuva oppiminen on laadukasta kun opiskelija, ohjaaja ja opettaja puhaltavat yhteen hiileen ja heidän keskinäinen vuorovaikutuksensa toimii. Tähän voimme kaikki vaikuttaa.

Klikkaa kuvaketta ja ota haaste vastaan!

Miten oppilaitoksessa opiskelijat
valmistautuvat työpaikalla tapahtuvaan
oppimiseen?

Miten hyödynnän omassa työssä?

- Mitä ottaisit käyttöösi omassa työssä?
- Miten voisit hyödyntää työanalyysia tai huoneentauluja?
- Mikä on haasteellista?
 - Miten ratkaiset haasteen?

Mobiililaitteiden ja somen hyödyntäminen

- Mobiiliohjausmalli (tabletti/puhelin)
 - Hyödynnetään sosiaalista mediaa
Facebook ja WhatsApp
 - Pystytään puuttumaan nopeasti työssäoppimisjakson aikana tulleisiin haasteisiin
- Moodlen hyödyntäminen
 - Tehtävät Moodlessa (kun opiskelija opiskelee työvaltaisesti)

Hyödyllisiä sivuja:

Koulutustakuun sivut
www.koulutustakuu.fi

Mestarin itsearviointimalli
www.mestariohjaaja.fi

Laakeri – työssäoppimisen verkkopalvelu
www.laakeri.info

Kiitos!

Anu Parantainen

Projektipäällikkö

Turun kaupunki

Sivistystoimiala

p. 0449073475

s-posti:

anu.parantainen@turku.fi

Liisi Mattila

Projektikoordinaattori

Turun kaupunki

Sivistystoimiala

p. 0401283702

s-posti:

liisi.mattila@turku.fi